

SKANDINAVISKE CANADIENSAREN

(SCANDINAVIAN CANADIAN).
Utgifves hvarje Torsdag i Winnipeg
Manitoba, Canada.

Den första och enda Skandinaviska
veckotidning i hela Canada.

Prenumerationsavgiften,
som bör erläggas i förskott, är i Canada
och Förenta Staterna:
Btt år (postporto inberäknadt) \$1.50
Halft år do. do. \$0.75
Tre månader do. do. \$0.40
Läsnummer 5 cents.

Till Skandinaviska länderna kostar tid-
ningen, postporto inberäknadt,
Ett år \$2.00
Halft år \$1.00

Korrespondenser och meddelan-
den, som äro af allmänt intresse,
emottagas med tacksambet.

Agenter för Skandinaviska Ca-
nadiensaren önskas överallt och
på alla platser i Amerika, der
våra landsmän finnas.

Penningar och bref böra sän-
das till
EMANUEL ÖHLEN, Manager,
SKANDINAVISKE CANADIENSAREN,
P. O. Box 642,
Winnipeg, Manitoba,
Canada.

Fria Ord.

(Denna afdelning står öppen, i mån af
utrymme och halt, för bref, som kunna
intressera en större allmänhet. Inskändare
måste dock ovilkörigen delgifva red.
namn och adress fullständigt, men kan
bifoga "märke" att sätta under med-
delandet.)

(Öfvers. fr. eng.)
Fergus, Ont. April 1894.
Herr Em. Ohlen!

Jag önskar att få sända några
rader om min resa till mina Skandina-
viska vänner genom eder tid-
ning. På min resa hem stannade
jag tvänne dagar bland Skandina-
verna i Rat Portage samt tillbrin-
gade mesta tiden i den så kallade
"svenska stadsdelen", hvarest min
*) "dåliga Svenska" förskaffade mig
en hjertlig reception och arbete för
min ritpena.

Det gläder mig mycket att se
Skandinavernas energi och förmå-
ga att skapa sig stora och bekväma
hem för sig själva. Ja, jag må sä-
ga, uppbyggandet af hus i svenska
stadsdelen, fastän mitt i vintern,
utgjorde en slående motsats till
hvad som är förhållandet i Fergus
och andra platser i denna del af
Ontario, hvarest jag icke fann mäs-
siga nya hus, utan tvärtom "lysa de
genom sin frånvaro".

Efter en mycket angenäm visit i
Paul Andersons gästvänliga hem,
hade jag det oväntade nöjet att
få träffa min värde norske vän från
Winnipeg, Hans Hansen, som in-
bjöd mig till Skandinaviska Sång-
föreningen, hvilken syntes göra goda
främsteg under hans broder John
Hansens utmärkte ledarskap. Till
begge af dessa bröder stannar jag i
största förbindelse för all deras
vänlighet mot mig under min korta
vistelse i Rat Portage. Jag steg
på tåget vid midnatt och återsto-
den af min resa hem var skälfen
enformiga både till scenieriet utan-
för och till resällskapet. En be-
haglig omväxling gjordes af tvänne
korta visiter af en handelsresande,
med hvilken jag gjorde bekant-
skap. Han skildre sig från sina
värda kolleger i allmänhet derige-
nom att han tager en verksam del
i religiösa arbeten, hvarest ett till-
fälle gifves. Ombord på tåget vo-
ro ock två kinesiska passagerare
på väg till St. John, N. B. Fastän
deras engelska var turligt både i
kvalitet som kvantitet, fann jag
dem mera intressanta än mina en-
gelska medpassagerare. Kineserna
funno stort nöje i att lära sig tala
engelska, och jag fick tillfälle att
lära några få ord af deras språk,
hvilket för mig syntes olik alla
andra språk, som jag hittills syssel-
satt mig med.

Jag kom till mitt hem den 30
Mars och välkomnades i skötet af
min familj. Vore det ej därför, att
jag bäst behöfs vara hos mina barn
och se till deras undervisning, skul-

le jag genast vända Fergus ryggen,
ty här är allting tyst och stilla både
de hvad angår affärer och religiöst
arbete. Men andra ord, "jag kän-
ner mig som en fisk ur vattnet". I
annat fall skulle jag snart återvän-
da till Rat Portage och andra stäl-
len i vestern. Nu får jag göra det
bästa jag kan der jag är. Som
språkkännare är jag fullkomligt
obrukbar här, men jag skall än
mer fullkomna mig i svenska språ-
ket under tiden. Jag emotser all-
tid med nöje hvarje nummer af
Skand. Canadiensaren, ty den är
dubbelt välkommen, särskildt som
nyhetsbringare från mina skandina-
viska vänner. Jag sänder här-
med en hjertlig hälsning till en
hvar af dem, som jag hade nöjet
att göra bekantskap med i Manito-
ba. "Må Guds välsignelse vara
med dem alla nu och i fortsättin-
gen". Min mening är, att om Gud
vill, få träffa dem om ett år igen.
Med vänlig hälsning
Eder tillgifne
J. L. LISTER.

*) Anm.: Det citerade är skrif-
vet på svenska af brefskrifvaren
sjelf.
RED.

BESYNNERLIGA HERRN,

af FRANS HEDBERG.

"Jo, att jag går bort från dig, mitt
kära barn, och att du kanske ska
bli lyckligare genom det, än om jag
stannade kvar."

"Nej, mamma, du får inte dö...
du får inte gå bort ifrån mig...
du är ju bättre nu, är du inte det?"
"Jo, kära barn, mycket, mycket
bättre! Men akta dig nu, mjölken
kokar över... nu ska du först
äta dig mätt, för jag orkar ingen-
ting; — kanske dricker jag ett par
minnars först, om det blir någon-
ting över."

"Nej, mamma, du ska dricka
först, medan det är riktigt varmt!
Annars talar jag om för den besyn-
nerliga herrn, när han kommer, att
du inte varit snäll. Vet du, mam-
ma, det var nog den gode Guden,
som förde honom till oss i går, för
nu efteråt kommer jag ihåg, att det
var som om någon ropat åt mig,
att jag skulle gå in i den der be-
söden, der jag blef utkörd, just då
han kom."

"Ja, nog var det den gode Guden,
som ledde dina steg", suckade
modren med djup andakt, "han har
inte öfvergift oss. Hör du, Ma-
ria lilla, kläd nu på dig så godt du
kan, och gå sedan ner till den snäl-
la fru på mjölmagasinet och frå-
ga om du kan få låna en psalmbok
eller en predikan, jag ville så gärna
höra ett Guds ord på juldagen."

"Ja, mamma, men först får jag
lof att städa i ordning litet härin-
ne, tills besynnerliga herrn kom-
mer."

Och det var rörande att se den
lilla, hur hon försökte att göra det
otrefliga kyfvet så snyggt som möj-
ligt. Det var naturligtvis icke
mycket att göra, men den barnliga
kärlekens ansträngningar voro stän-
ding nog; i den flammade brasan
som ännu icke brunnit ut, lifvade
det hela, och till följd af den ovana
varmen inne i rummet, började den
ludna isen smälta bort från de grö-
na rutorna, som ännu funnos kvar i
fönstret, och den klara julmorgo-
nen kunde blicka in i rummet.

Och när efter en stund den lilla
flickan hade kommit igen med
psalmboken och satte sig vid mo-
drens hufvudgärd, läsande den ena
psalmen efter den andra, och denna
med knäppta händer och ett ut-
tryck af salig frid i de bleka dra-
gen lysnade till barnets skära, kla-
ra stämma, då var det julhögtid i
den fattiga bagarestugan, det var
gudstjänst i det halförfallna nästet
och en gudstjänst, som med välbe-
hag upptogs af honom, som icke
ser till kläderna utan till hjertat,
och som genom sin ende son sagt
till menniskorna: "Den som myc-
ket älskat honom skall mycket
varda förlåtet."

Några dagar efter jul återfinns

vi den sjuka modren och hennes
dotter i ett litet snyggt och varmt
rum på Norra Tullportsgatan, nära
intill Surbrunn. Redan på juldags-
middagen hade den besynnerliga
herrn infunnit sig i sällskap med
en läkare, en äldre man, som sedan
han undersökt den sjukas tillstånd,
svurit några mustiga eder öfver
fattigläkaren, som icke besökt hen-
ne och ordinerat några stärkande
medikamenter, förklarar, att som
det var mycket mera fara för den
sjuka att stanna kvar i det kalla
och fuktiga rummet, så borde en
flyttning i en väl tillstuden vagn
företagas genast på annandagsför-
middagen. Så skedde också; den
besynnerliga herrn, åtföljd af sin
betjent, som hade ett knytte med klä-
der åt lilla Maria, infann sig klock-
an före tio på annandagen, och väl
inpackad och omsvept fördes den
sjuka och hennes barn till den nya
bostaden, som den besynnerliga
hyrt af en väktmästare-enka, en
gammal, hederlig gumma, som ock-
så var bland hans skyddslingar.
Fru Hindell och hela hennes snyg-
ga sällskap höllo på att trycka
sönder de smutsiga fönster-
rutorna åt gatan för att se instuf-
ningen och affären och man kunde
nästan höra ända dit ut, hur den
värda fru skrek der inne och vät-
nades öfver "den der sturka da-
men, som skulle ha en sådan bond-
tur". Hon blef dock betydligt
höfligare när betjenten, efter att
ha bultat på hennes dörr, lemnat
henne de tjugo riksdaler i obetal-
da skulder, som den sjuka qvinnan stod
i skuld för, och hon följde med ända
ut i portgången för att tacka för li-
qviden under upphörliga belyran-
den om hur väl hon hade velat den
sjuka, fast denna hade varit alldeles
för stursk af sig för att af
henne mottaga någon hjälp. Huru-
dan den hjälp varit, som den erjui-
dit henne, dermed teg fru Hindell
visligen, och svaljde äfven med god
smak den gamle betjentens yttran-
de: "att man ska vara bra litet
barmhertig, när man kan vilja laga
penning för ett hål, der han inte
skulle vilja inhysa en hund en
gång."

Allt detta var nu öfverstokadt,
och vi återfinna, som vi nyss sade,
den sjuka och hennes barn i ett
hem, som, huru turligt det än
var, i jämförelse med det förna med
allt skal kunde kallas ett paradisk.
Det var lågt i taket och fönstren
lägo visserligen temligen djupt ned
mot gatan; men det var varmt och
godt; snygga trasmattor betäckte
golvet, och en perfärgad säng med
rena, hvita lakan och en randig filt
öfver, tjänade nu den sjuka qvin-
nan till läger. Några stolar af
samma färg, ett litet bord vid fön-
stret och en liten sängbyrå mellan
kakelugnen och dörren, fulländade
möbleringen.

Den sjuka hade en ren, hvit natt-
töja och mössa, och lilla Maria var
klädd nästan som ett riktigt herr-
skapsbarn, och satt nu vid fönstret
med en bok framför sig på bordet,
medan den sjuka modren sof och en
liten brasa sprakade i kakelugnen.

Den lilla flickan lutade hufvudet
i händerna och med armåtgärne på
bordet var hon till den grad för-
djupad i läsningen af sin bok, att
hon icke hörde huru dörren öpp-
nades och den ut- och in- och ut-
nades och en liten rund och godmodig
gumma om sextio år, inträdde i
rummet helt tyst och varsamt, bä-
rande en spilkum med varm hafre-
soppa.

"Jaså, hon soffer, stackars liten!"
hviskade gumman, i det hon kasta-
de en blick på den sjuka, "då är
det så godt jag tar ut soppan och
håller den varm... hm, hm, hvad
den der flickungen läser! Maria
lilla" fortsatte hon lika tyst i det
hon närmade sig den lilla, "å, inte
barnet hungrigt? Vill hon ha lite
franskt bröd och litet soppa? Kom
ut till mig ska hon få litet, och så
läter vi dörren stå på glänt, ifall
mamma skulle vakna."

Den lilla tittade upp ur boken,
och med hennes ålders vana att in-

te säga nej då det gäller mat — hon
hade så länge måst svälta, stackars
liten! — följde hon den gamla ut
i rummet utanför, som var lika li-
tet, lika turligt och lika hemtref-
ligt som det inne. Der fanns en
pinnsöffa af samma färg som sän-
gen, en gammal byrå, ett hvitt fall-
bord och — gummans stolthet och
glädje — en gammal länstol med
grön tageldyna, som hade varit
hennes salig gubbens älskningsmö-
bel, och som upptogs af en stor grå
och hvit katta, som slagit sig i ring,
och som tycktes sova oskuldens
lufvaste sömn, utan att störas af
några drömmar om smärta katt-
skönheter och små pipande möss
— dessa en väl organiserad katts
oemotståndliga frestare.

"Kom nu, så sätta vi oss här, lilla
barnet", sade gumman, i det hon
flyttade bordet midt framför soffan,
"det är synd att stora Olle, som so-
ver der borta i stolen. Han har va-
rit borta se'n i går morse, det toki-
ga kattkräket! Seså der ja, ät nu,
doppa brödet i soppan, hon, barnet
lilla, det är så rart och hälsosamt
så, säger doktorn, och den välsigna-
de rara kunglig sektern med!"

"Hvarför kallar moster den besyn-
nerliga herrn för kunglig sek-
tern?" frågade Maria, i det hon såg
upp på den gamla med frågande
blick.

"Kära barnet, därför att han är
kunglig sekter, vet jag", svarade
den gamla.

"Det är väl mycket, det" återtog
flickan med strålände ögon, "säg
moster lilla, det är väl näst kungen
sjelf? Är det inte det?"

"Nej, nej", svarade gumman med
ett godmodigt leende, "det är det
väl inte, kära barn, men nog är han
en fastligt både förnäm och rik
och rar herre, fast han inte är så
hög af sig! Doppa nu, barnet lilla,
och drick litet emellanåt. Lilla
Maria tycker mycket om den besyn-
nerliga herrn, som hon kallar
honom."

"Ack ja, moster, om inte han va-
rit så hade kanske min stackars
mamma frusit i hjäl den der rysliga
julnatten! Ack, om jag en gång
kunde bli stor och rik och lycklig,
hvad jag gerna skulle vilja hjälpa
honom igen, och alla fattiga, moster
lilla!" För det är så svårt, så rys-
ligt svårt att frysa och vara hung-
rig", sade den lille, rysande vid
minnet af hvad hon genomgått, och
i det hon strax derpå började sitt
anfäll på soppspillkummen med för-
nyad ifver: "men tyst rödde icke
mamma på sig der inne?" och med
ett skutt var flickan vid dörren
och såg oroligt inåt rummet, der
den sjuka låg stilla som förut: "nej
hon sover ännu! Jag tycker mam-
ma sover så mycket i dag, moster.
Hon måtte väl inte vara mera dålig
än förut!"

"Kors, nej, kära barn, doktorn sa
ju, att det var bra för henne att få
sofva."

"Men jag tycker hon ser så blek
ut."

"Det gör man alltid, när man är
så sjuk som hon, kära barn."

"Gud låte inte mamma dö, för då
vet jag inte hvad jag ska ta mig
till!" utbrast den lilla, med plötsligt
utbrutande tårar.

"Kors, kära barnet, så hon säger!
Lif och död stå i Guds hand, och
han vet nog hvad som är bäst för
oss alla, och nog skulle vil lilla
Maria unna sin stackars mor frid
och ro efter allt hvad hon gått igen-
om, skulle inte lilla Maria det?"

"Jo, ack jo", snyftade flickan,
"men då blir jag så ensam, så en-
sam, då har jag ingen mensiska i
verlden, som håller af mig!"

"Än besynnerliga herrn då, och
jag gamla stackare", sade gumman
rörd i det hon drog henne till sig
och smekte henne, "skulle inte Ma-
ria vilja vara kvar hos gumman,
ifall något sådant skulle hända?"

"Jo, jo, det vill jag visst" svara-
de Maria, i det hon med barn-
lovens vanliga, lätta öfvergång från
sorg till glädje och tvärtom att tor-
ka bort tårarna, "men då vill jag in-
te säga moster mera utan mormor,
får jag det. För då är det som jag

MANITOBA

Den stora SAD OCH KREATURS PRODUCERANDE PROVINSEN.

Har inom sina gränser rum för alla. — Manitoba gör stora framsteg
som visas af att
1890 vore besädda 1,082,794 acres, deraf hvete 736,058 acres
1891 " " " 1,349,781 " " " 961,664 "

Tillökning, 266,987 acres Tillökning 170,606 acres
Dessa siffror tala mera än ord och visa tydligen hvilka framsteg
som gjorts. Ingen humbug utan solidt framåtskridande. Hästar, hor-
boskap och får trivas utmärkt på de frodiga prärierna och blandat
åkerbruk och boskapskötsel är nu allmänt i bruk. Det finnes ännu

FRITT LAND I MANITOBA.

JERNVÄGSLAND från \$3 till \$10 per acre. Tio års betalningstid.
UPPÖDLADE FARMAR till salu eller att arrendera till låga priser och på
goda betalningsvillkor.

NU ÄR RÄTTA TIDEN ATT SKAFFA SIG ETT HEM i denna framåtskridande
Provinc. Folkmängden tillväxer årligen och landet stiger i värde. Ni
finnar all öfver i Manitoba
Jernvägar, afsättningsorter, kyrkor och skolor, och nästan samma be-
kvämligheter, som i gamla landet.

För vidare upplysningar, för senaste utkomna böcker, kartor m. m.
som sändas fritt, tillskrif

THOS. GREENWAY,
Minister för Åkerbruks Departementet,
WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Ny Skandinavisk Linie,

DEN ENDA DIREKTA LINIEN FRÅN
Skandinavien till Canada.

DIREKT ÅNGFARTYGSFÖRBINDELSE FRÅN
Göteborg & Christiania till Quebec & Montreal

MED SKANDIA LINIEN.

Ångare.	Från Göteborg.	Från Christiania.	Från Montreal.
CANADA	23 April	24 April	15 Maj
GEORGIA	14 Maj	15 Maj	5 Juni

GENOMGÅNGSBILJETTER till lägsta priser från alla platser i
Skandinavien till alla platser i Canada, Manitoba, Nord West Territo-
rierna, British Columbia och Amerikas Förenta Stater.

FRÅN GÖTEBORG eller CHRISTIANIA \$15.

Ångarne hafva särskildt byggts för passagerartrafik och bekväm-
ligheterna för föräldrapassagerare äro jemngoda med hvilken annan
linie som helst och kosten är utmärkt hvad beträffar både kvantitet
och kvalitet samt tillagad mer på skandinaviskt sätt. Bland forde-
larna med denna Linie må nämnas, att allt ombyte undvikes, utan far-
tyget går direkt. Passagerarne landsätts utmed jernvägstågen, hvil-
ka stå färdiga att föra dem till bestämmelseorten med mera bekväm-
het, snabbhet och billighet än någon annan linie.

BIJETTÖPPARE för resa från Europa till Amerika äro i allmän-
het personer, som sjelfva gjort resan en eller flera gånger. De behöfva
derför icke erinras om det sakförhållandet, att för oerfarna resande
och familjer är det af största vikt att välja en route, hvar der förekom-
mer minsta antalet omskiftningar och till följd deraf minsta bryderi
och obehag för passagerarne.

Bland våra agenter i de Skandinaviska länderna äro följande:
Stockholm... Gust Brown, Skeppsbron 44
Malmö... N. Jönsson
Göteborg... Sällgatan 40, Mart. Anderson
Bergen... Caspar Drever
Christiania... P. A. Möller
Christiansand... J. C. Svendsen
Stavanger... Ingvald M. Bowitz
Ålborg... N. C. Christensen
Köpenhamn... Martin Frederiksen

för alla öfriga upplysningar hvande man sig till
D. CONNELLY, General Passenger Agent,
14 Place d'Armes Square, MONTREAL, CANADA.
ROBERT KERR,
General Passenger Agent, WINNIPEG.

Beaver Linien's Ångare.

FRÅN EUROPA TILL CANADA, MANITOBA, NORD WEST
TERRITORIET OCH BRITISH COLUMBIA.

Lake Ontario, Kapten H. Campbell, 5000 tons.
Lake Superior, Kapten Wm. Stewart, 5000 tons.
Lake Huron, Kapten F. Carey, 4100 tons.
Lake Winnipeg, Kapten C. F. Herriman, 3300 tons.
Lake Nepigon, Kapten W. H. Taylor, 2300 tons.

Linien's Ångare afgå direkt hvarje vecka från Liverpool till Mon-
treal, hvarifrån passagerarne befodras med de olika jernvägarna till
alla platser i Canada, Manitoba och Nord Westa Territoriet och till
Westa Staterna. Ångarne äro byggda synnerligen starkt och med
vattentäta skot samt äro bekvämt inredda. All möjlig omvårdnad
lemnas förälders passagerarne samt serveras riklig och hälsosam föda.
Läkare medföljer hvarje ångare och lemnas läkarehjelp såväl som me-
dicin fritt till emigranter.

Passagerare landsätts i Montreal vid Kompaniets docka alldeles
bredvid Canada Pacific Jernvägens Station och deras saker öfverflyt-
tas utaf sig.

Sofvagnar med all möjlig bekvämlighet äro anskaffade af Jern-
vägs-Companiet och sakerna fortskaffas med samma tåg passagerarne
åtfölja. Hvarje fullvuxen person får medhafva 300 engelska skålpund
baggage. Resan öfver Montreal är utan motsägelse den bästa,
billigaste, kortaste och angenämaste, emedan en stordel deraf
tillryggsläggas på den stilla och sköna St. Lawrence floden.

Genomgångsbiljetter, till lägsta priser, från alla platser i Skandina-
vien till alla platser i Canada, Manitoba, Nordvest Territoriet, Brit-
isk Columbia och Amerikas Förenta Stater kunna jemte alla möjliga
upplysningar, erhållas hos hvar och en af undertecknade agenter.
Konsul J. Anderson, Aalesund. P. Th. Hüs, Arendal. Fr. W. Clausen
Bergen. E. Wilhelm, Christiania. P. N. Reitan, Christiansund. C.
F. C. Ullitz, Christiansand. Joachim Prahl, Köpenhamn. Th. Ar-
bo Hoeg, Laurvig. Lars Anderson, Malmö. Michael Hallengren, Gö-
teborg. Martin Anderson, Stockholm. A. S. Christensen, Skien. I.
Gerh. Dahl, Trondhjem. M. Bowitz, Stavanger.

ROBERT KERR,
General Passenger Agent,
Winnipeg.

H. E. MURRAY,
GENERAL MANAGER,
Montreal, Canada.

skulle ha två mammor, en i himlen
och en här nere på jorden. Men
tyst, nu gick det i porten, det är...
ja, det är bestämdt han som kom-
mer."

"Åh nej, kära barn, det är för ti-
digt ännu, klockan är inte elfva än
och jag hörde ingenting."
"Jo, mormor, det är bestämdt
han: jag hör nog jag när han
kommer."
(Forts.)